

Практичне заняття № 15

Тема: Диктант як важливий засіб формування в учнів орфографічного грамотного письма.

Питання для опрацювання :

1. Роль диктантів у виробленні в молодших школярів правописних навичок.
2. Основні види навчальних диктантів, методика їх проведення.
3. Контрольний диктант, методика його проведення.
4. Орієнтовні вимоги до оцінювання списування й диктанту.

Література

1. Беляєв О.М. Концепція навчання держаної мови в школах України / О.М. Беляєв, Л.В. Скуратівський // Дивослово. – 1996. – №1. – С.16-21.
2. Горбачук В.Т. Види диктантів і методика їх проведення. – К.: Рад. Школа, 1989. – 96с.
3. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») // Освіта. – 1993. – №44-46.
4. Дорошенко О. Нестандартні навчальні диктанти. / О. Дорошенко. // Початкова школа. – 1990. – №3 – С.15-18.
5. Методика навчання української мови в початковій школі / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 364 с.
6. Сорку Г. Л. Набір речень для зорових диктантів. / Г. Сорку // Початкова школа. – 1993. – №2. – С.23-24.
7. Тоцький П.С. Орфографія без правил / П.С. Тоцький. – М., 1991. – 144с.
8. Диктанти з української мови для учнів другого класу. Навчальні та тематичні <https://naurok.com.ua/diktanti-z-ukra-nsko-movi-2-klas-93637.html>

Завдання для практичної роботи :

1. **Ситуативне завдання. Робота над текстом оповідання О. Вишні «Перший диктант».** (1бал)

Завдання: послухайте оповідання і скажіть, якої вимоги у методиці проведення контрольного диктанту не дотрималася учителька, що привело до цікавої історії та помилок у роботах учнів.

ПЕРШИЙ ДИКТАНТ.

Вже третю зиму ходив я до школи... І от одного дня увіходить до класу Марія Андріївна та й звертається до нас, що ходили до школи третю зиму, були, значить, уже в третій групі:

— От що, діти! Почнемо ми з вами тепер щотижня диктовку писати. Я проказуватиму, диктуватиму, а ви пильненько вслухайтесь, пишiть у своїх зошитах те, що я вам диктуватиму! Виймiть зошити!

— I в книжечку не дивитися? — залунало з усiх парт.

— Не дивитися! На те й диктант! От, дiзнаємося, як ви вивчилися писати! Ви ж iз книжок списували? Пригадуйте, як у книзi слова надрукованi, бо траплятиметься багацько таких слiв, що ви iх iз книг списували... Не спiшiть, думайте... Ну, починаю... Майте на увазi, що навеснi будуть для вас випускнi iспити (як ми називали — «здаменти»), а на iспитах обов'язково буде диктовка, диктант.

Почала Марiя Андрiївна диктувати. Всього першого диктанту я вже не пригадую, але пам'ятаю одну його фразу дуже добре.

Диктувалося росiйською мовою, бо шкiл на рiднiй українськiй мовi за царя в Україні не було.

Ось проказала Марiя Андрiївна:

— «По полю ехала с господами коляска, запряженная четвериком великолепных лошадей. За коляской бежала и лаяла собачка испанской породы».

Прочитала Марiя Андрiївна це саме i вдруге... Ми зашелестiли зошитами, зашарудiли перами.

На другий день Марiя Андрiївна принесла перевiренi наші зошити з диктантом.

Почала вона говорити про те, що написали ми перший диктант не дуже, сказать, удало, помилок багатенько, а коли згадала про ту коляску з господами та з собачкою «испанской породы», не витримала, зайшлася веселим смiхом, смiх перейшов у кашель, з очей полилися сльози, i вона вже просто впала в крiсло, витирала сльози, реготалася й кашляла...

— Ну що ви понаписували! О Господи! I де ви таке чули? Вас шiстнадцять учнiв, i п'ятнадцять iз вас понаписувало: «...За коляской бежала и лаялася собачка из панской породы...»

Де ви чули, що є на свiтi собаки панськoї породи i щоб вони лаялися? Порода «испанская», есть таке государство — Испанiя, а собаки не лаються, а «лают», по-нашому «гавкають».

- Зрозумiв? — запитала вона мене.

- Та не дуже, Марiє Андрiївно! Я собi думав: пани їдуть, то й собака в них панськoї породи, батько часто говорять, що iх пан та бариня лають, я й думав, що коли пани лаються, то й собаки iхнi не кращi за них i теж лаються...

- А воно, бач, i не так! — засмiялася Марiя Андрiївна. — Та в тебе ще й без того багато помилок. Поставила я тобi двiйку! Пiдтягтись треба! Сiдай!

2. *Розробити орфографічні тренажери для (2 – 4 класів). (3 бали)*
3. *Підберіть зв'язний текст для контрольного диктанту в 4 класі. Визначте у ньому орфограми. (2 бали)*
4. *Доберіть матеріал для малюнквого диктанту. (2 бали)*
5. *Підготувати повідомлення про проведення зорового диктанту за методикою І.Т. Федоренка (2 бали)*
6. *Дібрати приклади текстів до всіх видів диктанту. (3 бали)*